



# ZENTAI

## PROGRAMAJÁNLO

ПРОГРАМСКА ПОНУДА ЗА  
ЈАНУАР

A ZENTAI THURZÓ LAJOS  
MŰVELŐDÉSI-OKTATÁSI  
KÖZPONT MŰSORFÜZETE

**2024**  
**JANUÁR**

JANUÁR 6., SZOMBAT

10.00 ÓRA

ZENTAI ALKOTÓHÁZ

*Téli szünidei program*

## **A Zentai Gyermebarátok Egyesületének játékos matinéja**

JANUÁR 8., HÉTFŐ

18.00 ÓRA

ZENTAI ALKOTÓHÁZ

## **Nászút nyolc keréken**

DOMÁNY ENIKŐ és DOMÁNY SZILVESZTER vetítéssel egybekötött úti élménybeszámolója

JANUÁR 10., SZERDA

19.00 ÓRA

ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ

*A Zentai Magyar Kamaraszínház és a Novem Színházi Szervezet közös produkciója*

## **Hidegpróba**

Sziveri János verseiből és Benes József képeiből

Szereplők: DÉVAI ZOLTÁN, HAJDÚ TAMÁS, MEZEI KINGA, LÁSZLÓ ROLAND, PÁLFI ERVIN, SZILÁGYI ÁRON, VEREBES JUDIT és VIRÁG GYÖRGY  
Dramaturg: GÓLI KORNÉLIA. Jelmeztervező: JANOVICS ERIKA  
Díszlettervező: ONDRASCHEK PÉTER. Zene: MEZEI SZILÁRD

Rendező: MEZEI KINGA Jászai Mari- és Pataki-gyűrű díjas színművész

*A költészet és képzőművészet összefonódásából inspirálódó előadások (Pilinszky János – Mezei Erzsébet: Éjjel; Tolnai Ottó – Petrik Pál: Élőhomok) után Mezei Kinga rendező a trilógia harmadik részében Sziveri János verseinek keserűen ironikus világát vegyíti Benes József képeivel.*

JANUÁR 11., CSÜTÖRTÖK

19.00 ÓRA

ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ

*A Zentai Magyar Kamaraszínház és a Novem Színházi Szervezet közös produkciója***Hidegpróba**

Sziveri János verseiből és Benes József képeiből

Rendező: MEZEI KINGA Jászai Mari-  
és Pataki-gyűrű díjas színművész

JANUÁR 13., SZOMBAT

19.00 ÓRA

ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ

*A Zentai Magyar Kamaraszínház bemutatója***Görgey Gábor: Handabasa,  
avagy A fátyol titkai**

Komédia Vörösmarty Mihály művei alapján

Szereplők: Ligeti Sándor, táblabíró – DÉVAI ZOLTÁN;  
 Vilma, nevelt leánya – VEREBES JUDIT; Lidi, Vilma szobalánya –  
 LÁSZLÓ JUDIT; Katica, veterán nyelvújító – MEZEI KINGA;  
 Hangai Sándor, hősszerelmes – LÁSZLÓ ROLAND; Rigó Dezső, lézengő  
 fiatal – SZILÁGYI ÁRON; Kacor Dezső, lézengő fiatal – HAJDÚ TAMÁS;  
 Guta Gergő, lézengő fiatal – VIRÁG GYÖRGY  
 Díszlet- és jelmeztervező: ONDRASCHEK PÉTER  
 Dramaturg: GÓLI KORNÉLIA  
 Koreográfus: CRNKOVITY GABRIELLA  
 Zeneszerző: SZERDA ÁRPÁD

Rendező: LÁSZLÓ SÁNDOR Pataki-gyűrű és Vajdasági  
magyar művészeti díjas színművész

Vörösmarty Mihály *A fátyol titkai című drámája a 19. századi magyar dráma irodalom egyik legizgalmasabb vígjátéka. Megtalálhatóak benne mindazok a műfaji elemek, melyek a korabeli európai vígjátékokra jellemzőek, ugyanakkor több helyütt dramaturgiai szempontból gyenge vagy kidolgozatlan jelenségekkel és szereplőkkel találkozunk benne. A Görgey-féle átiratban nagy szerep jut a dialógusok között található daloknak. Az átirat felhasználja Vörösmarty verseit és dialógusait, ugyanakkor a mai néző számára érthető és könnyen befogadható nyelvi közegbe helyezi. A darab cselekményének mozgatórugója természetesen a szerelem. A női főhős, Vilma azt tervezi, hogy megleckézteti a fogadásból házasulandó férfiakat. Ennek érdekében álruhát ölt, de közben ő maga is belesétál a szerelem csapdájába. A szövegben megtalálhatóak mindazok a vígjátéki elemek: álruha, összetévesztés, házasságról álmodozó vénlány, furfangos komorna, melyek biztosítják az önfeledt, de igényes szórakozást minden korosztály számára.*

JANUÁR 15., HÉTFŐ

17.00 ÓRA

## ZENTAI ALKOTÓHÁZ

Szemelvények Salamon király bölcs mondásaiból

## Az igazi istenfélelem titka és áldása

GYULAI BÉLA teológus vetítéssel egybekötött ismeretterjesztő előadása

JANUÁR 16., KEDD

17.00 ÓRA

## ZENTAI ALKOTÓHÁZ

Világutazók 2024

## Izrael

GERE LÍDIA képvetítéssel egybekötött előadása



JANUÁR 17. SZERDA

13.00 ÓRA

ZENTAI VÁROSI MÚZEUM (GALÉRIA)

*Téli szünidei program***„Báránynak gyapjából való”**

A *Kárpát-medencei hímzett nemez*ek című kiállításához kapcsolódó kézműves műhelyfoglalkozás

Tárlatvezető: NAGY ABONYI ÁGNES néprajzkutató

A nemezélést bemutató előadó: PETŐ PIROSKA

kismesterség-szakoktató

Játékmesterek: a zentai Rozetta Kézműves Társaság nemezelői és hímzői

JANUÁR 17., SZERDA

18.00 ÓRA

ZENTAI ALKOTÓHÁZ

*Világutazók 2024***Túrák Ladakhba, avagy Kis-Tibet kulturális nevezetességei**

SZABÓ TÖNKI KÁROLY úti élménybeszámolója

JANUÁR 18., CSÜTÖRTÖK

11.00 ÓRA

ZENTAI VÁROSI MÚZEUM (GALÉRIA)

*Téli szünidei program***Hímes alkotások**

A *Kárpát-medencei hímzett nemez*ek című kiállításához kapcsolódó kézműves műhelyfoglalkozás

A hímzést bemutató előadó: SZÜGYI ZSUZSA szakoktató

Játékmesterek: a zentai Rozetta Kézműves Társaság nemezelői és hímzői

JANUÁR 18., CSÜTÖRTÖK

19.00 ÓRA

ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ

A Zentai Magyar Kamaraszínház előadása

## William Shakespeare: Sok hűhó semmiért

(Fordította: Mészöly Dezső)

Szereplők: Don Pedro, Aragónia hercege – VIRÁG GYÖRGY;  
 Don Juan, a herceg fattyú öccse – NEŠIĆ MÁTÉ;  
 Claudio, ifjú firenzei gróf – HAJDÚ TAMÁS; Benedetto,  
 padovai nemes ifjú – DÉVAI ZOLTÁN; Leonato, Messina kormányzója –  
 MESS ATTILA; Baltazár, énekes – SZILÁGYI ÁRON;  
 Boracchio, Don Juan embere – SZILÁGYI ÁRON;  
 Ferenc pap – SZILÁGYI ÁRON; Hero, Leonato lánya – VEREBES JUDIT;  
 Beatrice, Leonato unokahúga – LŐRINC TÍMEA  
 Énekes-korrepetitor: KONCZ ÉVA. Dramaturg: OLÁH TAMÁS  
 Jelmeztervező: JANOVICS ERIKA. Díszlettervező: ONDRASCHEK PÉTER

Rendező: MEZEI KINGA Jászai Mari-  
 és Pataki-gyűrű díjas színművész

*Messinában pezseg az élet és mindig pompás az idő. Leonato kormányzó nem sajnálja a Pazar lakomákra szánt pénzt, hiszen épp a spanyol herceget és kíséretét vendégeli, sőt úgy fest, még a lányát is férjhez adhatja egy oroszlánszívű katonához...*

NOVEMBER 19., PÉNTEK

17.00 ÓRA

ZENTAI ALKOTÓHÁZ

## Nagyböjt és nagyhét

MSGR. NAGY JÓZSEF esperes-plébános  
 ismeretterjesztő előadása

JANUÁR 19., PÉNTEK

19.00 ÓRA

ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ

*A Zentai Magyar Kamaraszínház előadása***William Shakespeare:  
Sok hűhó semmiért**

(Fordította: Mészöly Dezső)

Rendező: MEZEI KINGA, Jászai Mari-  
és Pataki-gyűrű díjas színművész

A jegypénztár nyitvatartási ideje:  
Hétfő–szerda–péntek: 9–12 és 17–19 óra,  
kedd–csütörtök: 9–12 óra, valamint  
minden előadás kezdete előtt egy órával előbb  
Telefonszám: 024/812-603  
E-mail: [jegypenzatarszinhazzena@gmail.com](mailto:jegypenzatarszinhazzena@gmail.com)

JANUÁR 26., PÉNTEK

18.00 ÓRA

MŰVELŐDÉSI HÁZ (NAGYTEREM)

**A magyar kultúra ünnepe**A magyar kultúra napjának hagyományos  
vajdasági központi ünnepsége

JANUÁR 26., PÉNTEK

19.00 ÓRA

VÁROSI MÚZEUM

*A zentai KEX Egyesület színházi előadása***Kétszer volt, hol nem volt***Vígjáték*

Rendezte: DÖME ZOLTÁN

JANUÁR 27., SZOMBAT

18.00 ÓRA

## VÁROSI MÚZEUM

*A holokauszt nemzetközi emléknapja***A könyvtolvaj**

Magyarul beszélő amerikai–német háborús filmdráma

Rendezte: BRIAN PERCIVAL

*Az ENSZ Közgyűlése 2005-ben január 27-ét a holokauszt nemzetközi emléknapjává nyilvánította. 1945-ben ezen a napon szabadult fel Auschwitz-Birkenau, a legnagyobb és leghírhedtebb náci haláltábor. Az egyhangúlag elfogadott határozat hangsúlyozta, hogy a tagállamok kötelessége megemlékezni a közel hatmillió, többségében zsidósága miatt üldözött és meggyilkolt áldozatról, és oktatási programokat indítani annak elősegítésére, hogy az ehhez hasonló népirtás többé ne ismétlődhessék meg.*



*„A második világháborús Németországban nevelőszülőkhöz kerül az élenk fantáziájú kislány. Liesel most ismerkedik a betűkkel, a könyvek egy új világot nyitnak meg előtte. Ugyanakkor az élet egyre félelmetesebbé válik. Különösen, hogy a család egy titkos vendéget rejteget a lépcső alatt. Liesel és Max, a zsidó kamaszfiú közösen fedezik fel a szavak erejét, amely kapaszkodót nyújt nekik a körülöttük zajló borzalmak közepette, segít akkor is, amikor az ember már úgy érzi, hogy minden elveszett.” (PORT.hu)*



JANUÁR 28., VASÁRNPAP

19.00 ÓRA

MŰVELŐDÉSI HÁZ (NAGYTEREM)

## Táncpanoráma két részben

I. rész. Táncosok: SZABÓ REGINA, HORVÁTH BLANKA  
Zeneszerző: CÁRI TIBOR. Fénymester: BATA SZABOLCS  
Hangmester: NÉMETH LÁSZLÓ. Koreográfus: TÁBOROSI MARGARÉTA

II. rész. Táncosok: BÁLINT GERGŐ, BOGNÁR ÁDÁM, DANCSÓ VIVIEN,  
DUSNOKI CSABA, GAZSÓ TIBOR, GRACZA-SÓTI ÁGNES, GRACZA-SÓTI SZOFI,  
OROSZ FLÓRA, PÓSA EMMA, SÁNDOR ISTVÁN, VARGA VIOLA  
Csoportvezetők: VARGA VIOLA, GAZSÓ TIBOR  
Kórus: Tiszáccka leánykar (Tiszagyöngye Művelődési Egyesület,  
Törökkanizsa). Kórusvezető: VARGA ANNA  
Ének: JOVÁNOVITY PATYEREK RÉKA. Kísér: FOKOS ZENEKAR  
Közreműködő alkotók: NAGYPÁL ANETT, KÁDÁR IGNÁC  
Fénymester: BATA SZABOLCS. Hangmester: NÉMETH LÁSZLÓ

Rendező: TÁBOROSI MARGARÉTA

*Az előadás színházi zenére és eredeti népzeneire előadott koreográfiák füzére. Az első rész az egyszerű dolgokban rejlő szépségről, az élet küzdelmeiről és a botladozó útkeresésről fogalmaz meg momentumokat a test nyelvén. Cári Tibor a kortárs színházi élet egyik legaktívabb és legelismertebb zeneszerzője. Ebben a részben az ő melódiai kísérik a koreográfiákat.*

*A második rész cselekménye a magyar néphagyományban jelen lévő ráolvasások, rontások, archaikus imák és népi varázslások gazdag forrásanyagából áll össze. A szerelem feszítő ereje, a hétköznapi élet gondjai és a csodákban való hit fejeződik ki az eltáncolt történetekben. Élőben kísér a világjáró vajdasági Fokos zenekar.*

Támogatók: Zenta Község Önkormányzata és a Csoóri Sándor Alap

JANUÁR 30., KEDD

19.00 ÓRA

ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ

*tliszapArt-estek*

## Ketten a pArton – avagy ismerjük meg színészeinket

LÁSZLÓ ROLAND  
és MÉSZÁROS ÁRPÁD  
színművészek beszélgetnek  
egymással szakmáról, életről, hivatásról



JANUÁR 31., SZERDA

19.00 ÓRA

ZENTAI MAGYAR KAMARASZÍNHÁZ

*A Zentai Magyar Kamaraszínház előadása*

## Görgey Gábor: Handabasa, avagy A fátyol titkai

Szereplők: Ligeti Sándor, táblabíró – DÉVAI ZOLTÁN;  
Vilma, nevelt leánya – VEREBES JUDIT; Lidi, Vilma szobalánya –  
LÁSZLÓ JUDIT; Katica, veterán nyelvújító – MEZEI KINGA;  
Hangai Sándor, hősszerelmes – LÁSZLÓ ROLAND; Rigó Dezső, lézengő  
fiatal – SZILÁGYI ÁRON; Kacor Dezső, lézengő fiatal – HAJDÚ TAMÁS;  
Guta Gergő, lézengő fiatal – VIRÁG GYÖRGY  
Díszlet- és jelmeztervező: ONDRASCHEK PÉTER  
Dramaturg: GÓLI KORNÉLIA. Koreográfus: CRNKOVITY GABRIELLA  
Zeneszerző: SZERDA ÁRPÁD

Rendező: LÁSZLÓ SÁNDOR Pataki-gyűrű és Vajdasági  
magyar művészeti díjas színművész

# NÉPI KALENDÁRIUM

## Január – Boldogasszony hava ~ Vízöntő hava

*Január hónap egy része a decembert uraló Bak csillagkép jegyében áll. Csak lassan hosszabbodnak a nappalok, és rövidülnek az éjszakák. A havi középhőmérséklet alacsony, 0 °C alatti. A vajdasági földművesek szerint nem is lenne jó, ha melegebb idő járna, mert: „A januári meleg isten csapása.” A muravidéki szőlősgazdák hite szerint ez a hónap a farkasordító, a csontig hatoló hidegek ideje, mikor még a bor is megfagyhat a borospincék hordóiban, s majd úgy kell hazahordani, és kilóra kimérni. A köd sem kívánatos, mert „a ködös január nedves tavasszal jár”. A csíziók, naptárak tanácsa e hóra így hangzik:*

*„Vízöntő havában nyárra  
Hordj jeget, ha a Tél nagy  
A víz-vevő tsatornára  
Vigyázz, bé ne zárja fagy.  
Trágyázz, vadászsz, búzát forgass.  
Égett bort s olajt le tsorgass,  
Szár az ágakat le nyess,  
Tűzre, másra fákat mess!”  
„Csillagra ha ki néz, ím illy látást vészen:  
Villanás, mennydörgés nem igen sok léssen.  
Napfény is kárt nem sokat téssen.”*

### Január 1. – Újév napja

*A hónap első napja, latin néven Calendae Januariæ, kiskarácsony napja, az új esztendő kezdete. Tele van babonával, mágikus vagy analógiás jellegű szokásokkal. Vidékünkön ez a koledálás ideje, a koledáló pogácsa sütésének ideje, a jóslások napja, az emberek és a gyümölcsfák felköszöntésének napja (a felköszöntött gyümölcsfa majd bő terméssel hálálja meg, hogy nem feledkeztek meg róla), a disznócsülökkel főzött bableves, a füstölt orjával, kolbással készült szárma, a töltött káposzta napja, a főtt „disznófü” evésének napja.*

Már a régi rómaiak is vidáman ünnepelték a kétarcú – a múltba és a jövőbe tekintő – Janus isten ünnepét. Minden jót kívántak egymásnak, ajándékokkal örvendeztették meg egymást. A római újév a Julius Cæsar-féle naptárreform után került január elsejére. A keresztény vallás eltérjedese után ez a nap volt a többféle évkezdet mellett a csíziókban szereplő Circumcisio Janus, az évkezdő nap. Egyébként a január elsejei évkezdetet a XIII. Gergely pápától 1582-ben megreformált naptár általánosította.

*E nap időjóslo, szerelmi – és esetleg haláljóslo nap. Az emberi kíváncsiság a jövőt szeretné kikutatni, a jövőt takaró fátylat fellebbenteni, a fátyol mögé lesni. A különféle módon alkalmazott praktikák kapnak szerepet az igény kielégítésére. A nap ebédjének ételeihez bőségvarázslási hiedelmek fűződnek. A bab, a lencse, a disznóhús, sok helyen a mák főzése, alkalmazása kötelező. A szerencsekívánás szokását a gyermekek köszöntése éllette és élteti tovább.*

Vidékeinken sok népi szokás alakult ki a téli ünnepkör tizenkettedjébe tartozó nap megünneplésére. E szokásokat azonban nagyon nehéz elválasztani a szilveszteri szokásoktól, de még a karácsonyiaktól is, egyáltalában a téli ünnepkör szokásaitól. Az e napon gyakorolt köszöntés, ajándékozás már régen szokásban volt. A régi rómaiak pl. aszalt gyümölcsöt és mézet ajándékoztak, a kliensek pedig ezüst pénzt patrónusaiknak. Galeotto Marzio is megemlíti a magyaroknál szokásos ajándékozást. Mátyás király udvarának életéről tudósítva, magyarra fordítva ezt írja: „Január 1-jén, Krisztus körülmetélésének napján a magyarok sztrénát vagyis ajándékokat szoktak adni, hogy jól kezdődjék az év.” Zsigmond lengyel herceg számadáskönyve is igazolja, hogy a budai udvarban a XVI. század elején is volt ajándékosztás. Az ünnephez tartozó ajándékozás máig megmaradt, a jókívánásokat pedig a leírt szó mágikus erejében bízva írott üdvözlésként továbbítjuk távoli barátainknak, ismerőseinknek.

**Világszerte nagy zajjal, trombitálással, petárdák robbantásával, lövöldözéssel, tűzijátékkal búcsúznak az őesztendőtl és köszöntik éjféltkor az új esztendőtl. Űzik a gonosz szellemeket, kísérteteket, légy alakjában kísérlő, rontó boszorkányokat. Még nem is olyan régen nagy harangzúgás, ostorpattogás, legújabban pedig lövöldözés között érkezett meg falvainkba az új esztendő. A zajjal, kolompolással, kerepeléssel, lövöldözéssel, harangok kongatásával az ördögöt akarták elkotródásra bírni, mert mint minden évnegyed kezdőnapja, ez is gonoszjáró nap. Vidékeinken számos fajtáját találjuk a gonoszűzésnek, pl. zajongás, harangozás, kántálás, köszöntők mondása. Az e napi cselekményeknek általában két céljuk lehet: 1. varázslásokkal szerencsehozóvá tenni az eljövendő évet, 2. megtudni a jövő évi sorsot jóslásokkal.**

Vidékeinken számtalan szerencse-, termés-, egészségbiztosító varázslásról tudunk. Topolyán pl. a lányok éjfélkor kimennek a Krivajához vagy az artézi kúthoz, hogy igitanak az újévi, szerencsét hozó vízből. Az állatokról sem feledkeznek meg, az állatoknak is visznek a vízből, hogy azok is egészségesek maradjanak az új esztendőben. Törökkanizsán, ha újévkor építenek ólat, és az észak felé néz, biztos, hogy a jószág megdöglik benne. Azt is mondják, „ha újév napján rí valaki, akkor sok egér lössz a házba”. A gyümölcsfákat is megverik a topolyaiak, hogy bő termésre serkentsék őket. Hogy a jövő évi termést biztosítsák, az idősebbek lencsét, kölest szórtak szét. A Muravidéken újév napján nem volt szabad lefeküdni nappal, mert akkor megdől a gabona. A topolyai gazda pont éjfélkor kiment az istállóba, hogy meghallgassa a megszólaló állatok gazdát dicsérő vagy ócsároló beszédét, társalgását. Doroszlón, Gomboson újév napján szintén jól megrázzák a gyümölcsfákat, jó termést biztosítandó. Van olyan hely is, ahol felköszöntik a fákat, mert a fa majd bő terméssel hálálja meg a törődést. A pásztorok ilyenkor reggel megmosták a kezüket, hogy a jószág is tiszta legyen. Székelykevéen, ha öreg hal meg e napon, száraz lesz a kapálás.

Az ember a maga szerencséjének kovácsa – tartja a hiedelem, ezért mindenütt kismalacot ölnek, ha ez nincs, legalább disznóhúst, Szlavóniában „disznófűt” – disznófejet – főznek, hogy a disznó a házba túrja a szerencsét. Pacséron disznó helyett halat is főzhetnek, mert sok pénze, pikkelye van, és az mind a házba kerül. Arra nagyon vigyáznak, hogy még véletlenül se kerüljön aprójóság a fazékba, mert az csak „elkaparná”, kikaparná a szerencsét a házból. A hiedelem szerint a bab, a lencse, borsó, rizs, sárgarépa, kukorica meg a más is szerencsét, sok pénzt hoz a házba. Azért rotyog bableves, lencseleves csülökkel a fazékban, hogy úgy forogjon a pénz, mint a fővő bab, lencse. Ezért készül az elmaradhatatlan szárma is. Ezért készítene sok helyen mákos csíkot, mákos tésztát is, Gomboson pedig újévi pogácsát. Ezért készül fánk vagy más élesztős kalács Kórógyon vagy Zenta-Újfaluban, hogy úgy keljen meg a pénz, mint a kalács, egész évben tömött legyen a buksza. Zentán is azért sütnék rétest, hogy hosszú legyen a család élete. Pacséron sem lehet elképzelni az újévet rétes nélkül. A rétestészta végéből gyúrt tollas pogácsa pedig haláljóslo. A baranyaiak is sok „nanóbabot” (nagysemű babot) főznek, hogy sok pénzünk legyen az új évben. Zentán pampuska biztosítja a tele erszényt.

Csantavéren bárányhúst kell főzni, hogy békesség legyen a házban, a disznó mindent feldúl, ne kerüljön a fazékba. A tombolán nyert szerencsehozó malacot Doroszlón meghagyják „szöröncsegőbének”, nem kerül kés alá. Törökkanizsán pedig azt ajánlják, hogy ezen a napon tegyünk a pénztárcánkba élő legyet, hogy egész évben sok pénzünk legyen.

